

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
ДЕПУТАТ ПАРЛАМЕНТА РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

MD-2073, Кишинэу, пр. Штефан чел Марэ, 105

17 noiembrie 2009

287 Nr. 7

**Domnului Dumitru PULBERE,
Președinte al Curții Constituționale**

Onorată Curte,

În conformitate cu prevederile art. 135 din Constituția Republicii Moldova, art. 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 38 alin. (1) din Codul jurisdicției constituționale, Vă remitem, alăturat, sesizarea privind interpretarea art.78 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova.

Reieșind din importanța deosebită a problemei abordate, solicităm examinarea prezentei sesizări **în regim de urgență**.

Anexă:

- Sesizarea privind interpretarea art.78 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova ;

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorata Curte,

Deputați în Parlament

[Handwritten signatures of three deputies]

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
INTERVENȚIE NR.	266
17	11 2009

**Curtea Constituțională
a Republicii Moldova**

S E S I Z A R E

**privind interpretarea art.78 alin.(3)
din Constituția Republicii Moldova**

Prin prezenta sesizare, solicităm interpretarea oficială al art.78 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova.

Articolul 78 din Constituție, reglementează procedura și condițiile de alegere a Președintelui Republicii Moldova. Potrivit alineatelor (1) și (2) al acestei norme constituționale, Președintele țării poate fi ales cetățean al Republicii Moldova cu drept de vot care are 40 de ani împliniți, a locuit sau locuiește permanent pe teritoriul Republicii Moldova nu mai puțin de 10 ani și posedă limba de stat, și se alege de către Parlament prin vot secret.

În același timp, în conformitate cu alineatele (3) și (4) al aceluiași articol, este ales candidatul care a obținut votul a trei cincimi din numărul deputaților aleși. În cazul în care **nici un candidat** nu a întrunit numărul necesar de voturi, se organizează al doilea tur de scrutin între **primii doi candidați** stabiliți în ordinea numărului descrescător de voturi obținute în primul tur, iar dacă și în turul al doilea **nici un candidat** nu va întruni numărul necesar de voturi, se organizează alegeri repetate.

În acest context, analizând prevederile art.78 alineatele (3) și (4) din Constituție, putem concluziona că, pentru ca alegerile să fie declarate legale, libere și democratice, este necesar ca la acestea să participe cel puțin 2 candidați.

La aceeași concluzie a ajuns și Curtea Constituțională, care sa expus deja asupra acestei probleme prin Avizul nr.4 din 26.12.2000, privind constatarea circumstanțelor care justifică dizolvarea Parlamentului, invocînd că, cităm: „De remarcă că din textul art.78 alin.(3) și (4) din Constituție reiese că la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova trebuie să participe **cel puțin doi candidați**. În caz contrar, în lipsa alternativei, **ar avea loc nu**

alegera, ci desemnarea de facto a șefului statului de către Parlament”.

Însă, cu regret, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.49-XVIII din 30.10.2009, pentru modificarea Legii nr.1234-XIV din 22.09.2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, prin care a stabilit că cităm: „La alegerile ordinare pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova pot participa unul sau mai mulți candidați.”

Totodată, nici prin adoptarea legii vizate nu au fost eliminate confuziile existente, astfel, și în continuare, pe de a parte se afirmă că la alegerile pentru funcția de Președinte al țării trebuie să participe cel puțin doi candidați, iar pe de altă parte, se susține că alegerile pentru funcția nominalizată pot fi organizate cu participarea unui singur candidat.

În aceste condiții, unica soluție de depășire a situației create și confuziei existente, este interpretarea oficială a prevederilor art.78 alin.(3) din Constituție, care poate fi efectuată doar de către Curtea Constituțională.

În același timp, necesitatea interpretării acestei norme constituționale a apărut odată cu aprofundarea crizei politice din țara noastră, cu scopul aplicării corecte a normelor constituționale, în funcție de situație, de către Parlamentul Republicii Moldova.

Este de menționat, că unii specialiști în domeniu și reprezentanți ai fracțiunilor parlamentare consideră, că Avizul Curții Constituționale nominalizat mai sus, are doar un caracter consultativ și cauzal, și nu s-a referit în special la problema abordată.

Ținem să evidențiem că, în pofida faptului că acest articol din Constituție deja a fost interpretat de către Curtea Constituțională prin adoptarea mai multor hotărâri de interpretare, totuși, abordarea problemelor era cu totul diferită, s-au dat răspuns la alte întrebări iar abordarea chestiunii sub aspectul prezentei sesizări necesită o interpretare exhaustivă.

Avînd în vedere că problema descrisă nu poate fi soluționată, la moment, prin altă procedură legală, în vederea eliminării ambiguităților divergențelor juridice, precum și pentru determinarea sensului exact al normelor constituționale, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. b) din Constituție, art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 din Codul jurisdicției constituționale, solicităm Curții Constituționale să interpreteze prevederile art.78 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova sub aspect că, la alegerile pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova trebuie, în mod obligatoriu, să participe cel puțin doi candidați, ori acestea (alegerile) pot fi organizate cu participarea unui singur candidat.

C. Zurea
V. Stepaniuc 2